EUSKAL AUTONOMIA ERKIDEGOKO AUZITEGI NAGUSIAREN GOBERNU-SALAREN OSOKO BILKURAK 2025EKO URTARRILAREN 17AN HARTUTAKO ERABAKIAK

BERTARATUAK: Presidente jauna
Ignacio Jose Subijana Zunzunegui jauna

Jaun-andreak
Luis Angel Garrido Bengoechea jauna

María Mercedes Guerrero Romeo andrea
Reyes Goenaga Olaizola andrea
Aner Uriarte Codon jauna
Alfonso Alvarez-Buylla Naharro jauna
Emilio Lamo de Espinosa Vazquez de Sola jauna
Juncal Andrés Gallego andrea
Ignacio Sánchez Morán jauna
Julia Sauri Martín andrea
Irene Rodríguez del Nozal andrea

Gobernu-idazkari andrea:
BLANCA ROSA BARBERO BLANCO andrea

ERABAKIAK

1.- Magistratuak eta epaileak

1.1 1-1 - BILBOKO DEKANOAREN TXOSTENA, EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIAREN ARLOKO EPAITEGIETATIK AUZITEGIKO KLINIKAKO INSTALAZIOETARA EMAKUME SALATZAILEAK LEKUALDATZEKO PROTOKOLOARI BURUZKOA

2024ko urriaren 25eko Osoko Bilkuraren 1.1 Erabakiaren bidez Bilboko epaile dekanoari agindutako 2024ko abenduaren 11ko Ponentzia Osoko Bilkurari jakinarazi zaio, Emakumeen aurkako Indarkeriaren arloko Epaitegietako Justizia Administrazioko magistratuen esku-hartzearekin, emakume salatzaileak Emakumeen aurkako Indarkeriaren arloko Epaitegietatik Auzitegiko Klinikaren instalazioetara lekualdatzeko protokoloari dagokionez. Honela dio hitzez hitz:

"*PLANTEAMENDUA*

I. Euskal Autonomia Erkidegoko Auzitegi Nagusiaren Gobernu Salaren Osoko Bilkuran, 2024ko urriaren 25ean egindakoan, gai-zerrendako 1.1 puntuan, Bilboko epaile dekanoari agindu zitzaion, emakumearen aurkako indarkeriaren arloko epaitegietako Justizia Administrazioko magistratuen esku-hartzearekin, igarobide-protokolo bat egin zezala auzitegiko klinikara eramaten diren genero-indarkeriaren salatzaileak bertara sartu eta egoteko.

II. Auzitegiko Medikuntzako Euskal Erakundeko arduradun Jon Arrieta Pérez jaunarekin harremanetan jarrita, hark Nagore Moraga Yubero eta Ana Abasolo Tellería andreengan eskuordetu du erakundea ordezkatzeko.

III. 2024ko abenduaren 11n, emakumeen aurkako indarkeriaren arloko epaitegien instalazioetan bertan egin zen bilera, Buenos Airesko Justizia Jauregiko bosgarren solairuan.

ANTZEMANDAKO ARAZOAK ETA PROPOSATUTAKO KONPONBIDEAK

Auzitegi Medikuntzako Euskal Erakundearen ordezkariek Bilboko justizia-jauregietan dauden bi instalazio zehatz nabarmendu dituzte. Instalazio horietan, emakume salatzaileak eta salatutako gizonak elkartzeko arriskua dago:

1.- Lehenik eta behin, Barroeta Aldamarreko Justizia Jauregiko bigarren solairuan dagoen Osoko Balorazio Forentseko Unitatea. Unitate horretan biktimei buruzko txostenak egiten dira, egozgarritasunari buruzkoak, eta adingabeei buruzko nformeak; erakusmahairik gabeko espazio garbia da, eta bulego batzuk daude bertan. Arazoa da familia-unitateak osatzen dituzten pertsonei zitazioa egiten zaienean, alderdi guztiek ezagutzen dituztela zitazioaren eguna eta ordua, eta litekeena dela salatzailea eta salatua egotea, instalazio horietan ez baitago baldintzarik pertsonen lekualdaketa behar bezala antolatzeko. Eztabaida baten ondoren, honako irtenbide hau eskaini da:

a) Berariaz eskatzen da Eusko Jaurlaritzako Justizia eta Giza Eskubideen Sailak sarbide-murrizketa bat planifikatzea, hala nola instalazio horietan mostradore bat jartzea sarrera-txartel batekin, Barroeta Aldamar Justizia Jauregiko zortzigarren solairuan dagoen Talde Psikosozialaren instalazioetan gertatzen denaren antzera.

2.- Bigarrenik, Auzitegiko Klinika, Buenos Airesko Justizia Jauregiko laugarren solairuan dagoena, salatutako gizonak emakumeen aurkako indarkeriaren epaitegietara joaten diren lekutik metro gutxi batzuetara. Gogoan izan gaur egun epaitegi horiek bi solairuko bi zati hartzen dituztela (laugarrena eta bosgarrena) aipatutako Justizia Jauregian, eta salatuak laugarren solairura joaten direla. Askatasunaz gabetuta ez daudenak solairutik ibil daitezke, nahiz eta haientzako areto bat izan epaitegien barruan, eta klinikako instalazioetara hurbil daitezke.

Halaber, klinika horrek, mostradorea badu ere, ez du itxarongelarik. Eserleku batzuk daude erakusmahaitik kanpo, baina leku horretara zuzenean sartzen da indarkeriaren arloko epaitegietatik bertatik. Salaketa jarri duten emakumeak bosgarren solairutik klinikara barneko bide batetik eramaten dira, baina arriskua gertatzen da emakume salatzaileak azterketa egingo dion auzitegiko medikuak bulegora deitu arte itxaron behar duenean. Berriz ere, eztabaida baten ondoren, honako irtenbide hauek eskaintzen dira:

a) Auzitegiko Klinikak epaitegiari abisua ematea auzitegi-medikua prest dagoenean, segurtasun-zaintzaileaksalaketa jarri duen emakumeari lagun diezaion barne-bidetik.

b) Eusko Jaurlaritzako Justizia eta Giza Eskubideen Sailari eskatzea bosgarren solairuan emakume salatzaileentzat gordetako espazioan bulego bat gaitzea, ohatila, mahai eta ordenagailuarekin, azterketa bertan egin ahal izateko, erreserbatutako espaziotik lekualdatu beharrik gabe. "

que se habilite un despacho en el espacio reservado a las mujeres denunciantes en la planta quinta, con una camilla, mesa y ordenador; para que el reconocimiento se pueda realizar allí mismo, sin necesidad de traslado desde el espacio reservado."

Osoko Bilkurak, eztabaidatu ondoren eta txosten honen edukia kontuan hartuta, honako hau erabaki du:

- Lehenik eta behin, egokitzat jotzen duela, jardunbide egoki gisa, emakumearen aurkako indarkeriaren arloko epaitegien eta Auzitegiko Medikuntzako Euskal Erakundearen artean egiten diren lekualdatzeetan salatzaileari laguntzeko neurria, ikertuarekin bat etortzea saihesteko; nolanahi ere, uste du bulego judizialeko kideren batek egin behar duela laguntza.

- Bigarrenik, Osoko Balorazio Integraleko Unitatearen irizpenak egiteko aukera ematen duten elkarrizketak egiterakoan, biktimei segurtasun-espazio bat bermatzeko, Justizia eta Giza Eskubideen Sailari helaraztea Barroeta Aldamar eraikineko bigarren solairuan mostradore bat jartzea komeni den azter dezan, unitate hori dagoen lekuan, Talde Psikosozialaren instalazioetan (eraikinaren zortzigarren solairuan) gertatzen den bezala.

2.- Ordezko magistratuei eta ordezko epaileei buruzkoa

(Gairik gabe)

3.- Bake-epaileei buruzkoa

(Gairik gabe)

4.- Diziplina-arloa

(Gairik gabe)

5.- Laguntza-neurriak eta jarraipena

5-1 - EMAKUMEAREN AURKAKO INDARKERIAREN ARLOKO GASTEIZKO 1 ZK.KO EPAITEGIA INDARTZEKO NEURRIEN ESKAERA

Botere Judizialaren Kontseilu Nagusiko Ikuskapen Zerbitzuko Burutzaren komunikazioaren berri eman zaio Salari. Komunikazio horren bidez, Gasteizko Emakumearen aurkako Indarkeriaren arloko 1 zenbakiko Epaitegiari dagokionez, errefortzu-neurria mantentzea edo, hala badagokio, errefortzu-neurri bat bultzatzea proposatzen da, hau da, epaile edo magistratu baten zerbitzu-eginkizuna, funtzioak ordezkatuta edo ordezkatu gabe, edo lurralde-atxikipeneko epaile bat atxikitzea, zigor-arloko auziak bultzatzen eta eguneratzen lagundu dezan, eta karguaz jabetzen den unetik prozedura berrien izapidetzea esleitu, egungo magistratuari aukera emanez une horretara arte abian dauden prozedura guztiak berrikusteko eta eguneratzeko, eta hori guztia, egoera normalizatzea lortu arte.

Jarraian, Gasteizko Dekano jaunak Emakumearen aurkako Indarkeriaren arloko Gasteizko 1. Epaitegirako aurkeztutako laguntza-neurrien eskaeren berri eman dio Osoko Bilkurari, bai eta organo judizialeko titularrak ere epaitegi hori indartuko duen edo funtzioak ordezkatuta edo ordezkatu gabeko zerbitzu-eginkizun baterako deialdia egingo duen lurralde-atxikipeneko epaile bat izendatzeko eskaera ere, magistratu titularrari errefortzu-eginkizunak bere gain hartuko dizkiona, hau da, 2022. urtean eta aurrekoetan ebazteke dauden auzi penalak ebaztea, eta txandakako asteetan judizio zibilak eta guardia penalak egitea.

Aldez aurretik eztabaidatu ondoren, eta aurreko txostenak kontuan hartuta, Salak uste du justifikatuta dagoela eskatutako laguntza-neurria, eta egokitzat jotzen du funtzioak aldatu gabeko zerbitzu-eginkizun bat proposatzea, proposatutako jarduketa-planean aurreikusitako helburuak lortzeko.

Botere Judizialaren Lege Organikoko 216 bis artikuluan eta hurrengoetan xedatutakoaren arabera, adierazitako laguntza judizialeko neurria Botere Judizialaren Kontseilu Nagusiari proposatzeko asmoz, ERABAKI DA FUNTZIOAK ALDATU GABEKO ZERBITZU-EGINKIZUN bat eskaintzea Vitoria-Gasteizko Emakumearen aurkako indarkeriaren arloko 1 zk.ko Epaitegirako, oinarri hauen arabera:

Lehenengoa. - Eskaintzen den laguntza judizialeko neurria definitzea.

Funtzioak aldatu gabeko zerbitzu-eginkizuna, Gasteizko Emakumearen Aurkako Indarkeriaren Arloko 1 zk.ko Epaitegirako.

Bigarrena. - Jarduera-plana:

Zerbitzu-eginkizuna duenak lan-karga hau hartu beharko du bere gain: ebatzi gabe dauden 2022ko eta aurreko ekitaldietako prozedura penalak ebaztea, bai eta judizio zibilak aste txandakatuetan egitea eta guardia penala ere aste txandakatuetan.

Hirugarrena. - Neurriaren iraupena.

Errefortzu-neurriaren hasierako iraupena 6 hilabetekoa izango da. Epe hori igaro ondoren, eta emaitzaren arabera, epe berdinetan luzatzea erabaki ahal izango da, gehienez ere 2 urtera arte. Epe horretatik aurrera, laguntza edo errefortzua behar izaten jarraituz gero, dagokion eskaintza publikoa egin beharko da.

Laugarrena. - Lehentasunezko egokitasun-irizpideak.

1. Eskatzaile bat baino gehiago egonez gero, gobernu-salak proposatuko ditu, lehentasunez, egokienak iruditzen zaizkionak, eta inguruabar hauek baloratuko ditu:

a) Epaile edo magistratu eskatzailea indartu beharreko epaitegi edo auzitegiaren jurisdikzio-ordena berekoa izatea. Lehentasuna emango zaio espezialitatea egiaztatzeari, eta, halakorik ezean, jurisdikzioan deialdi honen aurreko hamabi urteetan zortzi urte egon izanari, Botere Judizialaren Lege Organikoaren 330.2 artikuluak aurreikusi bezala.

b) Eskatzailearen destinoarekiko tokia eta distantzia.

c) Titularra den organoaren egoera.

d) Zerbitzu-eginkizuna zein autonomia-erkidegotan egingo den aintzat hartuta, bertako zuzenbidea edo hizkuntza eta zuzenbide substantiboa ezagutzea.

Aurreko irizpideen balorazioa batera egingo da, eta horiek azaltzeko jarraitu den ordenak ez du batzuen eta besteen arteko lehentasunik zehaztuko.

2. Aurreko inguruabarren baterako balorazioak eskatzaileen artean desberdintasun nabarmenik sortzen ez badu, beste inguruabar batzuk baloratu ahal izango dira, hala nola antzinatasun profesionala, neurriaren xede den izaera bereko edo antzeko organoetan jardutea, organoaren berezko gaietan edo organoaren egoerarako garrantzitsuagoak diren gaietan prestakuntza espezifikoa izatea, argitalpenak eta epaile magistratu laguntzaileak aztertu behar dituen gai eta auzigaiekin zerikusia duten beste merezimendu profesional batzuk. Familia-bizitza uztartzeari buruzko inguruabarrak ere kontuan hartu ahal izango dira.

Era berean, irizpide horien balorazioa batera egingo da, eta horiek azaltzeko jarraitu den ordenak ez du batzuen eta besteen arteko lehentasunik zehaztuko.

Bosgarrena. - Eskabideak formalizatzea: modua, tokia eta epea.

Interesa duten epaile eta magistratuek dagokion eskaera egin beharko dute gobernu-kudeaketako aplikazioaren bidez.

Eskabideak aurkezteko epea urtarrilaren 28an amaituko da.

Seigarrena. - Deialdiaren publizitatea.

Botere Judizialaren Lege Organikoaren 216 bis 3.1 artikuluan ezarritakoarekin bat etorriz, eta 2007ko azaroaren 13ko Botere Judizialaren Kontseilu Nagusiaren Batzorde Iraunkorraren 69.2 erabakia betez, eskaintza hau argitara eman eta Botere Judizialaren Kontseilu Nagusiari bidali behar zaio horren kopia bat, bere webguneko epaile eta magistratuen extranetean sar dadin, 2007ko azaroaren 29ko Batzorde Iraunkorraren 30. erabakian aurreikusitako moduan.

Jakinaraz bekio erabaki hau Vitoria-Gasteizko dekano jaunari.

6.- Bestelako gaiak

6-1 - 2025erako HELBURUEN PLANA

Osoko Bilkurak 2025erako Helburuen Plana onartu eta bere egiten du. Plana presidenteak aurkeztu du, eta jarraian zehazten da:

2025erako HELBURUAK

AURKIBIDEA

1. BENETAKO BABES JUDIZIALAREN ZERBITZURA ANTOLATUTAKO JUSTIZIA

2. TEKNOLOGIKOKI AURRERATUA DEN JUSTIZIA

3. DESGAITASUNA DUTEN PERTSONENTZAKO JUSTIZIA IRISGARRIA

4. GENERO-INDARKERIAREN BIKTIMAK BABESTUKO DITUEN JUSTIZIA

5. ERRESTAURAZIOA ETA BITARTEKARITZA BARNE HARTZEN DITUEN JUSTIZIA

6. HAUR ETA NERABEENTZAKO JUSTIZIA ABEGIKORRA

7. HEZKUNTZA- ETA UNIBERTSITATE-SEKTOREAREKIN LOTZEN DEN JUSTIZIA

8. LANEKO ARRISKUEI AURREA HARTZEKO ZERBITZU PUBLIKOA EMATEN DUEN JUSTIZIA

9. GIZARTE ELEBIDUN BATEAN EMATEN DEN JUSTIZIA

10. BERDINTASUNA BILATUKO DUEN JUSTIZIA

1.- BENETAKO BABES JUDIZIALAREN ZERBITZURA ANTOLATUTAKO JUSTIZIA

1.1.- 2021EKO JARDUERA-PROGRAMAREN PLANTEAMENDUA

Antolamendu judizialaren esparruko lehentasunezko zereginetako bat da antolamendu judizial organikoa (dauden organo judizialak, lurralde-atxikipeneko epaileak, destinoaren zain dauden epaileak, Auzitegi Nagusiari atxikitako epaileak BJLOren 355. artikuluan ezarritako bidetik eta bide funtzionaletik (laguntza-neurriak, ordezko epaileak eta ordezko magistratuak)) egokitzea babes judizial eraginkor eta efizientearen beharretara. Horretarako, bi eremutan zehaztutako jarduera-ildo bat protokolizatu behar da: i) lehenengoa: ordena juridiko bakoitzean dagoen egoera aztertzea, karga jurisdikzionala mugatzeko; ii) bigarrena: indarrean dauden premia judizial estrukturalak aztertzea, egitura handitu ezean errefortzu funtzionalekin bideratu behar baita.

Ordena juridiko bakoitzean dagoen egoeraren azterketaren helburua da azken hiru urteetako lan-karga mugatzea eta, horrela, modu fidagarrian mugatu ahal izatea egiturazko defizita duten eremuak, planta judizialaren gehikuntzarekin bakarrik konpon daitekeena. Plano horretan, funtsezko informazio-tresna puntu neutro judizialean deskargatutako estatistikak dira. Azterketa hori egin ondoren, planta handitzeko beharrak lehenetsi behar dira; izan ere, azken urteotako esperientzia kontuan hartuta, lanpostu berriak egitura-premiak baino txikiagoak izango dira. Azken urteotako jarduera-ildoari jarraituz, Auzitegi Nagusiaren Osoko Bilkurari dagokio dauden egiturazko beharrak aztertzea, bai eta lehentasunak zehaztea ere, unitate judizial berriak sortzea proposatzerakoan.

Informazio beretik abiatuta, egiturazko beharrizan judizialen azterketa eta mugaketa; izan ere, plantaren gehikuntzak ezin ditu ase, arestian adierazitako arrazoiak direla-eta, lurralde-atxikipeneko epaileak, destinoaren zain dauden epaileak, Auzitegi Nagusiari atxikitako epaileak edo laguntza-neurriak atxikitzetik igarotzen diren jarduketa-ildoek hartu behar dituzte barnean. Indarrean dagoen araudiaren arabera, laguntza-neurriak direnean, Presidentetzari dagokio erabakia hartzea eta horren berri ematea Gobernu Salari (lurralde-atxikipeneko eta destinoaren zain dauden epaileak, BJLOren 347 bis artikulua eta Karrera Judizialaren Erregelamendua) edo Gobernu Salari (BJLOren 355. artikulua Justizia Auzitegi Nagusiari atxikitako epaile edo magistratuentzat eta BJLOren 216 bis artikulua eta Karrera Judizialaren Erregelamendua laguntza-neurrietarako).

Osagarri gisa, karrerako epaileek osatu ezin dituzten titularraren hutsuneak eta absentziak betetzeko, eguneratu egingo dira ordezko epaileak eta magistratuak deitzeko irizpideak, Gobernu Salak jada hartutako erabakietan ezarritakoak, kontuan hartuta egoera berriak eta dagoen aurrekontu-eskuragarritasuna. Era berean, Gobernu Salaren jarduna argitu beharko da borondatezko ordezkapenaren eremuan, haren funtzionaltasuna ahal den neurrian hobetzeko.

Esparru horretan funtsezkoa da, halaber, dekanotzen, auzitegi nagusiko presidentziaren eta gobernu-salaren arteko komunikazio egokia, barruti judizial bakoitzeko epaitegi eta auzitegien kudeaketaren berezko gobernu-arazoei aurre egiteko. Ildo horretan, Autonomia Erkidegoko Dekano Taldea sortu eta bultzatuko da. Talde horretan, interes komuneko gaiei buruz eztabaidatu eta proposamenak egin ahal izango dira, eta Gobernu Salari helaraziko zaizkio, jakinaren gainean egon dadin eta, hala badagokio, onar ditzan.

Azkenik, egoitza judizialen plana egiten lagundu behar da, besteak beste, egungo eraikinen pilaketa-arazoak konpondu ahal izateko, batez ere hiru lurralde historikoetako hiriburuetan biltzen baitira.

1.2.- 2022. URTEAN EGINDAKOAREN DESKRIBAPENA

- Protokolizazioa finkatzea Gobernu Salak epaitegi eta auzitegiei laguntzeko neurrien proposamena hartzen duenean.

- Bisitak barruti judizialetara, Amurrio, Azpeitia eta lurralde historikoetako hiru hiriburuetara izan ezik.

- Autonomia-erkidegoko dekanoekin bi bilera egin dira, eta horietan hiru lantalde sortu dira gobernu-ekintza hobetzeko: ordezko epaileei eta ordezko magistratuei egin beharreko deiak; kexak eta erreklamazioak; eta laguntza-neurriak eskatzea.

- Mapfre eraikinaren erabilera judizialak bereiztea ahalbidetu zuen lankidetza-taldean parte hartu zen, eta honako hauetan jarri zen arreta: lan-arloko epaitegietan, administrazioarekiko auzien epaitegietan, merkataritza-arloko epaitegietan, zerbitzu erkideetan, bisita-aretoetan eta prestakuntza-aretoan.

1.3.- 2023. URTEAN EGINDAKOAREN DESKRIBAPENA

- Kanpoko ordezpen-irizpideak eguneratu dira, Gobernu Salaren 2023ko urriaren 27ko osoko bilkuraren erabakiaren bidez.

- Borondatezko ordezpena agindu da, Gobernu Salaren 2023ko azaroaren 24ko osoko bilkuraren erabakiaren bidez.

- Hiru bilera egin dira (martxoaren 29an, ekainaren 13an eta urriaren 17an) dekanoekin, eta gai hauei buruzko proposamenak egin dira: i) Barruti Judizialetara ordezko epaileen aldi bereko deialdiak koordinatzeko irizpideak; ii) Dekanotzek egiten dituzten laguntza-neurrien eskaerak bateratzeko irizpideak, Gobernu Salak azter ditzan; eta iii) kexak eta hobekuntzak egiteko eskaerak izapidetzeko eta ebazteko irizpideak. Proposamen horiek Gobernu Salak onartu ditu. Halaber, talde horretan beste hiru gai aztertzen hasi dira: i) ordezko epaileentzako deien lehentasun-hurrenkera; ii) ordezko epaileak prestatzea; iii) jurisdikzionalak ez diren gune judizialetan irudiak lortzeko eta soinuak grabatzeko baimena; eta iv) Animalien Ongizateari buruzko Legea aplikatzeko irizpideak, lagun egiteko animaliak eraikin judizialetan sartzeari dagokionez.

1.4.- 2024 URTERAKO JARDUERA-PROPOSAMENA

- Bilboko Mapfre eraikinaren obren jarraipena egitea (Merkataritza-arloko, Administrazioarekiko Auzien arloko eta Lan-arloko Epaitegien egoitza), baita zerbitzu orokor eta osagarri batzuena ere.

- Lantalde bat eratzea Buenos Aires eraikinean egin beharreko eraberritzeak zehazteko, zigor-arloko jurisdikziorako instalazio egokiak izan ditzan.

- Egoitza judizial jasangarrien planaren esparruan, Donostian eta Gasteizen organo judizial sortu berriak hartzeko guneak sortzeko behar diren neurriak aztertzea.

- Autonomia Erkidegoko mapa judiziala egitea, unitate judizial berriak sortzeko eskaerak onartzeko planta judizialaren beharrei buruz, bai eta organo judizialei laguntzeko neurrien proposamenei buruz ere.

- Justiziaren plan estrategikoaren LE7 garatzeko taldeetan parte hartzea, honako gai hauetan: Justizia enpatiko eta argiagoa, eta justizia azkarragoa eta aurreikusgarriagoa.

- Autonomia-erkidegoko dekanoekin hiru hilean behin bilerak egitea, 2023an ebazteke dauden gaiei buruzko proposamenak egiteko gobernu-salari, eta, hala badagokio, gai berriak aztertzeko.

1.5.- 2024. URTEAN EGINDAKOAREN DESKRIBAPENA

- Bilboko Mapfre eraikinaren obren jarraipena egitea (Merkataritza-arloko, Administrazioarekiko Auzien arloko eta Lan-arloko Epaitegien egoitza), baita zerbitzu orokor eta osagarri batzuena ere.

- Autonomia Erkidegoko mapa judiziala egitea, unitate judizial berriak sortzeko eskaerak onartzeko planta judizialaren beharrei buruz, bai eta organo judizialei laguntzeko neurrien proposamenei buruz ere. Gobernu Salaren 2024ko martxoaren 26ko Osoko Bilkuran onartu zen.

- Justizia Plan Estrategikoaren LE7 garatzeko taldeetan parte hartzea gai hauetan: Justizia enpatikoagoa eta argiagoa eta justizia azkarragoa eta aurreikusgarriagoa.

- Autonomia Erkidegoko dekanoekin hiru hilean behin bilerak egitea, Gobernu Salari proposamenak egiteko. Hiru bilera egin dira, otsailaren 5ean, maiatzaren 29an eta urriaren 23an. Horien barruan, onartu egin ziren komunikabideen, ekoizleen eta partikularren jurisdikziokoak ez diren espazio judizialetan irudiak lortzeko eta soinuak grabatzeko baimen-proposamenak, bai eta Animalien Ongizatearen Legea eta animaliak eraikin judizialetan sartzeari buruzko Legea ere. Biak Gobernu Salaren Osoko Bilkurak onartu zituen 2024ko uztailaren 19ko bilkuran. Ordezko epaileen eta magistratuen deialdietako txandakatze-proposamena ere onartu zen, Gobernu Salaren Osoko Bilkuran eztabaidatu gabe zegoena.

1.6.- 2025. URTERAKO JARDUERA-PROPOSAMENA

- Justizia Zerbitzu Publikoaren Eraginkortasunaren arloko Neurriei buruzko Lege Organikoak Gobernu Salari honako gai hauetan esleitzen dizkion eginkizunak betetzea: **I) Txostena** (Familia, Haur eta Gaitasun Atalak sortzea auzialdiko epaitegietan, edo aipatutako auzitegiko atal bakarreko kide diren epaile bati edo batzuei Familia, Haur eta Gaitasun-arloetako gaien gaineko ezagutza baztertzailea eta/edo esklusiboa ematea, lan-zamak hala justifikatzen duenean – BJLOren 86. artikulua eta zazpigarren xedapen iragankorra); probintzia beraren barruan mugakide diren barruti judizial batzuen atal bakarrak edo Instrukzio atalak batzea – BJLOren 88. artikulua –; barruti judizialean emakumearen aurkako indarkeriaren arloko auzien gaineko ezagutza baztertzailea eta/edo esklusiboa duen atal bakarreko edo Instrukzio atal bateko kide den epaile bati esleitzea, lan-zamak justifikatzen duenean – BJLOren 89. artikulua – ; barruti judizialean haurren eta nerabeen aurkako indarkeriaren arloko auzien gaineko ezagutza baztertzailea eta/edo esklusiboa duen atal bakarreko edo Instrukzio atal bateko kide den epaile bati esleitzea – BJLOren 89.bis artikulua; **II) Proposamena** (atal espezializatuak sortzea – BJLOren 167. artikulua-; auzialdiko auzitegien presidentea izendatzea – BJLOren 166. artikulua-; zerbitzu erkideak sortzea – BJLOren 438. artikulua-;) **III) Erabakia** (auzialdiko auzitegietan, Probintzia Auzitegietan eta beste auzitegi batzuetan auziak banatzeko arauak onartzea eta aldatzea – BJLOren 152. eta 167.1 eta 3 artikuluak); dagokion ataleko epaileen eta magistratuen batzarrak proposatuta, auzien banaketa guztiz edo zati batean liberatzea, denbora mugatuan – 167.2 artikulua –; epaileen, magistratuen eta magistratuen izendapena, auzia egokitu zaienen artean integratzeko, kausak instruitzeko edo konplexutasun bereziko prozesuak ebazteko – Botere Judizialaren Lege Organikoaren 167.4 artikulua –; zerbitzu erkide prozesalen funtzionamenduan anomaliak – Botere Judizialaren Lege Organikoaren 168. artikulua –; ordezpen-planak behin-behinean onartzea – Botere Judizialaren Lege Organikoaren 210. eta 211. artikuluak –).

- Autonomia Erkidegoko mapa judiziala eguneratzea, planta judizialaren beharrei buruzkoa, sarrera-datuen arabera, 2024ko datuak kontuan hartuta.

- Euskal Autonomia Erkidegoko mapa judizialaren proposamena, pendentzia eta pilaketa kontuan hartuta.

- Bilboko Mapfre eraikinaren obren jarraipena egitea (Merkataritza-arloko, Administrazioarekiko Auzien arloko eta Lan-arloko Epaitegien egoitza), baita zerbitzu orokor eta osagarri batzuena ere.

- Barroetako eraikinean espazioak egokitzea sortzen diren unitate judizial berrietarako.

- Buenos Aires eraikinean egin beharreko erreformak zehaztea, zigor-arloko jurisdikziorako instalazio egokiak izan ditzan.

- Autonomia Erkidegoko dekanoekin hiru hilean behin bilerak egitea, Gobernu Salari proposamenak egiteko. Hurrengo bilera 2025eko otsailaren 4an izango da. Honako gai hauek aztertuko dira: agintaritza judizialen eta prestazio-administrazioaren artean eskumenak partekatzea; jurisdikzio- eta gobernu-gaiak mugatzea, eta bitarteko funtzionarioak izendatzea eta prestatzea.

2.- TEKNOLOGIKOKI AURRERATUA DEN JUSTIZIA

2.1.- 2021EKO JARDUERA-PROGRAMAREN PLANTEAMENDUA

Nafarroako eta Euskal Autonomia Erkidegoko gobernuen arteko lankidetza-hitzarmena sinatzea, lehenak Avantius justizia kudeatzeko sistemaren erabilera bigarrenari lagatzeko (Avantius kudeatzaile prozesalak, Asigna doako laguntza juridikoaren sistemaren aplikazioak eta profesionalen eta herritarren atariak osatzen dute sistema hori), espediente judizial elektronikoa behin betiko ezartzeko prozesuaren lehen fasea da, eta haren denbora-helburua 2023rako da. Kudeaketa elektronikoko sistema hori finkatuta dago beste autonomia-erkidego batzuetan (Nafarroan, Kantabrian eta Aragoin ez ezik), eta Botere Judizialaren Kontseilu Nagusiak homologatu zuen 2019an, epaileek eta magistratuek nahitaez erabiltzeko, Botere Judizialaren Kontseilu Nagusiaren azaroaren 22ko 1/2028 Instrukzioan jasotako baldintzetan. Horregatik, elebitasun ofizialera egokitzeaz gain, beharrezkoa da baterako ahalegina egitea, bulego judizialaren antolaketa-egiturara eta Euskal Autonomia Erkidegoan dauden organo judizialen behar espezifikoetara egokitzeko esparruan berehalako balio erantsia emateko soilik –

etorkizuneko aplikazioei kalterik egin gabe –. Esparru horretan kokatzen da Avantius Justizia Kudeatzeko Sistemaren Ezarpen eta Jarraipen Batzordearen eta Gobernu Salaren arteko koordinazioa, EAEko Auzitegi Nagusiaren Presidentetzaren bitartez, eta Gobernu Salaren eta Berdintasun, Justizia eta Gizarte Zerbitzuen Sailaren arteko lankidetza, Justizia Digitalaren Plana gauzatzeko Batzorde Mistoaren barruan.

2.2.- 2022. URTEAN EGINDAKOAREN DESKRIBAPENA

- Avantius ezartzeko batzordea sortu zen 2022ko apirilean, eta hedapena prestatzeko bilerak egin ziren, Avantius berariazko premietara egokitzeko, hala nola elebitasunera, bulego judizialera eta Arconte grabazio-sistema gisa integratzera.

- Ezarpen Batzordeak Euskal Autonomia Erkidegoko hedapen-mapa onartu zuen 2022ko ekainean, eta aldizkako bilerak egin zituen abokatuen, prokuradoreen, lan-harremanetako graduatuen eta polizia judizialaren elkargoetako ordezkariekin.

- AVANTIUS hedatzen hasi zen 2022ko irailaren 19an, eta autonomia-erkidego osoko administrazioarekiko auzien arloan eta lan-arloan, Arabako Lurralde Historikoko ordena zibilean eta penalean eta Gipuzkoako Lurralde Historikoko ordena zibilean eta penalean hedatu zen.

2.3.- 2023. URTEAN EGINDAKOAREN DESKRIBAPENA

- AVANTIUS Euskal Autonomia Erkidego osoan hedatzen amaitzea.

- Hobekuntza-ekintza jakin batzuk ezartzea 2023an inplementatutako AVANTIUSen bi bertsioetan, honako arlo hauetan: izapidetze lagundua, Dekanotzaren testuinguruaren kudeaketa, abokatu eta prokuradoreekiko komunikazioak, Auzitegi Gorenerako igorpenak, atestatu telematikoak PSPren bidez edo web bidezko zuzeneko sarbidearen bidez, gordailuen eta artxiboen modulua, presako barneratzeen erregistroa, Erregistro Zibila eta hirugarrenekiko komunikazio telematikoak, egoitza judizial elektronikoa.

2.4.- 2024 URTERAKO JARDUERA-PROPOSAMENA

- Prozedura judizial digitalaren egoeraren diagnostikoa egitea 6/2023 Errege Lege Dekretua indarrean jarri zenetik. Errege Lege Dekretu horrek, besteak beste, Justizia Zerbitzu Publikoaren Eraginkortasun Digitalaren eta Prozesalaren Neurriak sartzen ditu.

- AVANTIUSen erabiltzaileen beste prestakuntza-jarduera aurreratu bat egitea, hartutako esperientzian oinarrituta.

- 2024. urterako aurreikusitako AVANTIUSen hiru bertsioetan hobekuntza-ekintza jakin batzuk ezartzea. Horien artean: Auzialdi eta instrukzioan integratutako organoen hasiera-idazkien erregistroa, Puntu Neutro Judizialaren Kontsultak, kide anitzeko organoen seinalatzeak, testualizazio-sistemaren ezarpena, estatistikak, Auzitegi Medikuntzako Euskal Institutuaren modulua, doako justiziaren modulua, zigor-arloko betearazpenaren eta justizia errestauratiboaren modulua, gobernu-idazkaritzaren modulua, egoitza judizial elektronikoa, irudiak atestatu telematikoetan integratzeko gaitasuna, judizio azkarren agendak, ebazpenak Dokumentazio Judizialeko Zentrora bidaltzea.

- Judizio-aretoak prozedura judizial digitalaren beharretara egokitzea.

- 6/2023 Errege Lege Dekretuaren 57. eta 58. artikuluetan diseinatutako lagundutako jarduketen sistema abian jartzeko proiektu pilotu bat egitea eta gauzatzea, besteak beste, banku-kontratazioaren baldintza orokorrei edo aireko garraioari dagokienez.

2.5.- 2024. URTEAN EGINDAKOAREN DESKRIBAPENA

- Prozedura judizial digitalaren egoeraren diagnostikoa, Justizia Justizia Zerbitzu Publikoaren Eraginkortasun Digitalaren eta Prozesalaren Neurriak onartzen dituen 6/2023 Errege Lege Dekretua indarrean jarri zenetik. AVANTIUSen Garapen Batzordeak 2024ko urtarrilaren 15eko bilkuran onartua, eta Gobernu Salaren Osoko Bilkurari urte bereko otsailaren 2ko bilkuran jakinarazi zitzaiona.

- AVANTIUSen erabiltzaileen prestakuntza-jarduera aurreratua egitea.

- 2024. urtean ezarritako AVANTIUSen hiru bertsioetan (5.3, 5.4 eta 5.5) hobekuntza-ekintza jakin batzuk jartzea. Horien artean: Auzialdi eta instrukzioan integratutako organoen hasiera-idazkien erregistroa, Puntu Neutro Judizialaren Kontsultak, kide anitzeko organoen seinalamenduak, testualizazio-sistemaren ezarpena, estatistikak, Auzitegi Medikuntzako Euskal Institutuaren modulua, doako justiziaren modulua, zigor-arloko betearazpenaren eta justizia errestauratiboaren modulua, gobernu-idazkaritzaren modulua, egoitza judizial elektronikoa, irudiak atestatu telematikoetan integratzeko gaitasuna, judizio azkarren agendak, ebazpenak Dokumentazio Judizialeko Zentrora bidaltzea.

2.6.- 2025. URTERAKO JARDUERA-PROPOSAMENA

- Urteko hiru bertsioak ezartzea (5.6., 5.7 eta 5.8), hobekuntza hauekin: testualizazio-sistemaren garapena, estatistikak, Gobernu Idazkaritzaren modulua Dekanotzaren testuingurua barne hartuta, doako justiziaren moduluaren ezarpena, prozedura judizial elektronikoen trukea kudeaketa prozesaleko sistemen artean, gutun ziurtatuen bidezko jakinarazpena.

- Sarbide-puntu seguruak eta leku seguruak ezartzea, jardun judizial telematikoak egin ahal izateko, Justizia Zerbitzu Publikoaren Eraginkortasun Digitaleko Neurriei buruzko Legean aurreikusitako baldintzetan (6/2023 Errege Lege Dekretuaren 59.etik 66.era bitarteko artikuluak).

3.- JUSTIZIA ESKURAGARRIA DESGAITASUNA DUTEN PERTSONENTZAT

3.1. 2021EKO JARDUERA-PROGRAMAREN PLANTEAMENDUA

Justizia-sistemarako sarbidea lehentasunezko puntua da konstituzio-eredu batean, non botere publikoak behartzen baititu beharrezkoak diren baldintzak sortzera pertsona eta haiek osatzen dituzten taldeentzat benetakoak eta eraginkorrak izan daitezen, haien osotasuna eragozten edo zailtzen duten oztopoak kenduz (EKren 9.2 artikulua). Esparru horretan kokatzen da Justiziaren irisgarritasuna desgaitasuna duten pertsonentzat. Desgaitasunaren ordezkaritzak eskatuta, proposamena ordezkaritza horrekin koordinatuta lan egitea da, hiru jarduera-ardatzetan:

- Antolamendu judizialeko kideak prestatzea, Desgaitasuna duten Pertsonei Laguntzeko Legean jasotako xedapenak behar bezala aplika daitezen, bai gaitasun juridikoa baliatzean, bai eta, zibila ez den beste agindu juridiko batzuetan, dibertsitate funtzionala duten pertsonen tratamenduan ere (ekainaren 2ko 8/2021 Legearen bigarren xedapen gehigarria). Helburu hori lortzeko, lan koordinatua egin behar da Prestakuntzako Bokalen eta Desgaitasunaren Ordezkaritzaren artean.

- 8/2021 Legearen bosgarren xedapen iragankorra aplikatzeak desgaitasunaren arloan eskumena duten ordena zibileko epaitegien ebazpen-ahalmenean duen eraginaren azterketa (Bilbon eta Donostian espezializatuak eta gainerako barruti judizialetan epaitegi mistoetan edo auzialdiko epaitegietan daudenak). Xedapen iragankor horrek aurreikusten du, urtebetean, alderdiak edo Fiskaltzak hala eskatzen badu, eta hiru urtean, ofizioz, aipatutako legea indarrean jarri aurretik hartutako neurri judizialak egokitzea.

- Dibertsitate funtzionalaren arloan eskumena duten epaitegi eta auzitegietan lan egiten duten pertsonak sentsibilizatzea, desgaitasuna duten pertsonek eta sektore horretan lan egiten duten teknikariek eskainitako tailer espezifikoen bidez.

- Egoitza Judizial Jasangarrien Planean 2024rako aurreikusitako seinaleztapen, komunikazio eta irisgarritasun fisikoko programak ezartzea.

3.2.- 2022. URTEAN EGINDAKOAREN DESKRIBAPENA

- Desgaitasuna duten pertsonei laguntzeko eskumen espezifikoa duten epaitegien egoera aztertzea 8/2021 Legean aurreikusitako araubide iragankorrari aurre egiteko errefortzu-proposamenak eginez.

- Desgaitasuna duten pertsonen arloko bokalekin aztertzea irisgarritasun kognitiboa ahalbidetzen duten dokumentuak egiteko beharrak.

- Prestakuntza deszentralizatuaren esparruan, epaile eta magistratuentzako prestakuntza-jarduera espezifikoa egitea, 8/2021 Legeari dagokionez.

3.3.- 2023. URTEAN EGINDAKOAREN DESKRIBAPENA

- Desgaitasuna duten pertsonak justiziara sarbidea izateko programa egitea, 2024 eta 2026 bitartean gauzatzeko.

- Notariotzaren Kontseilu Nagusiko Aequitas Fundazioarekin eta Euskal Herriko Notario Elkargo Txit Prestuarekin elkarlanean aritzea, desgaitasuna duten pertsonekin egiten diren jarduketak koordinatzeko.

- Desgaitasunaren arloan eskumena duten organo judizialen egoeraren aldizkako azterketa, 8/2021 Legean aurreikusitako berrikuspen-neurriak hartzeko.

3.4.- 2024. URTERAKO JARDUERA-PROPOSAMENA

- Desgaitasuna duten pertsonak justiziarako sarbidea izateko planean 2024rako aurreikusitako neurriak betetzea.

- Desgaitasunaren arloan eskumena duten epaitegien egoeraren jarraipena egitea, laguntza-neurriak 8/2021 Legean aurreikusitako araubide iragankorraren arabera berrikusteari dagokionez.

- Aequitas Fundazioak sortutako lankidetza-taldean parte hartzea.

- Pertsona Gorren Elkarteen Euskal Federazioarekin lankidetzan aritzea, lege-xedapenak betetzea ahalbidetuko duten bideratzaileen panel bat sortzeko, harik eta, desgaitasuna duten pertsonak justiziarako sarbidea izateko plana garatuz, bideratzaileen panel publiko bat sortu arte.

3.5.- 2024. URTEAN EGINDAKOAREN DESKRIBAPENA

- Desgaitasuna duten pertsonak justiziarako sarbidea izateko planean 2024rako aurreikusitako neurriak betetzea.

- Desgaitasunaren arloan eskumena duten epaitegien egoeraren jarraipena egitea, laguntza-neurriak 8/2021 Legean aurreikusitako araubide iragankorraren arabera berrikusteari dagokionez.

- Aequitas Fundazioak sortutako lankidetza-taldean parte hartzea.

3.6.- 2025. URTERAKO JARDUERA-PROPOSAMENA

- Desgaitasuna duten pertsonak justiziarako sarbidea izateko planean 2025erako aurreikusitako neurriak betetzea. Zehazki, 3. (Prozeduretarako sarbidea) eta 4. (Ezagutza) ildo estrategikoak garatzea, Barakaldon garatuko den proiektu pilotu baten bidez. Proiektu horren helburua desgaitasun kognitiboa duten pertsonen eta adinekoen justiziarako sarbidea hobetzea da (Prozedura Zibilaren Legearen 7 bis artikuluak emandako legezko definizioaren arabera), prozedurako egintzen komunikazio ulergarria ahalbidetzen duten informazio-estrategien bitartez, bai eta, lankidetza esparru batean, abokatutzaren elkargo profesionaletara bideratuz ere, prozedura judizialen ezaugarri eta baldintzei buruzko oinarrizko informaziotik harago doan orientazio juridikoa behar denean. Hori guztia Defentsa Eskubideari buruzko azaroaren 11ko 5/2024 Lege Organikoan xedatutakoarekin bat etorriz.

- Aequitas Fundazioak sortutako lankidetza-taldean parte hartzea.

- Elkarteekin formulak bilatzea, lege-xedapenak betetzea ahalbidetuko duten bideratzaileen panel bat sortzeko, desgaitasuna duten pertsonentzako justiziarako sarbidea izateko planaren garapenean bideratzaileen panel publiko bat egon arte.

4.- GENERO-INDARKERIAREN BIKTIMAK BABESTUKO DITUEN JUSTIZIA

4.1.- 2021EKO JARDUKETA-PROGRAMAREN PLANTEAMENDUA

Justizia-sistemaren zeregin nagusia pertsonen eskubide eta interes legitimoak babestea da (EKren 24.1 artikulua). Plano horretan kokatzen da genero-indarkeriaren biktimen babesa. Asmoa da sistema judizialak biktimen ustez bete behar dituen premiei buruz egindako azterlan enpirikoetatik hautatutako hainbat gaitan hasitako jarduketa-ildoekin jarraitzea. Zehazki:

- Eskubideei eta ibilbide prozesalari buruzko informazio-gidak Bizkaiko eta Arabako lurralde historikoetara zabaltzea, aipatutako dokumentuek Autonomia Erkidego osoan lortu nahi diren helburuak bete ahal izan ditzaten.

- Genero-indarkeriaren biktimei laguntzeko politika dinamizatzea prozeduran zehar, Zurekin Programa sendotuz eta programa hori udaletako eta foru-aldundietako gizarte-zerbitzuetan dauden laguntza-programekin artikulatuz, batez ere.

- Segurtasun Sailak egindako birbiktimizazio-arriskua koordinatzeko eta kudeatzeko protokoloa organo judizialen beharrekin lotzea, biktimak babesteko aginduak ebazterakoan.

- Emakumeen aurkako indarkeriaren arloko epaitegietako instalazioak pixkanaka Biktimaren Estatutuaren eta genero-indarkeriaren biktimen babes integralaren arloko legeria espezifikoaren eskakizunetara egokitzen laguntzea.

4.2.- 2022. URTEAN EGINDAKOAREN DESKRIBAPENA

- Akordioa Justizia, Berdintasun eta Gizarte Politiketako Sailarekin, genero-indarkeriaren biktimei buruzko informazio-gidak Euskal Autonomia Erkidego osora zabaltzeko. Bete gabe dago.

- Autonomia Erkidego osoko Emakumeen aurkako Indarkeriaren arloko Epaitegiak (Bilbo izan ezik) Delituaren Biktimen Estatutuaren arloan indarrean dagoen araudiaren eskakizunetara egokitzea.

- Erakundeen laguntza-politika indartzea (Zurekin), 2022ko aurrekontuetan finantzaketa publiko egokia emanez.

4.3.- 2023. URTEAN EGINDAKOAREN DESKRIBAPENA

- Bilboko Emakumeen aurkako Indarkeriaren arloko Epaitegiak Biktimaren Estatutuan jasotako eskakizunetara egokitzea.

- Genero-indarkeriaren biktimei buruzko informazio-gidak Autonomia Erkidego osoan banatzeko konpromisoa betetzea.

- Auzitegiko Balioespen Integraleko Unitateetan integratutako Talde Teknikoak indartzea.

- Emakumeen aurkako indarkeriaren arloko epaitegiak lurraldez lurralde egokitzeko 2019an egindako proposamenaren azterketa.

- Gobernu Salak laguntza instituzionala eman die Arabako, Bizkaiko eta Gipuzkoako Emakumeen aurkako Indarkeriaren Batzordeei. Horretarako, bileren aktak aurkeztu dizkie Batzordeari, eta presidenteek Osoko Bilkurarako interesgarritzat jotzen dituzten gai espezifikoak aztertu ditu.

- Zurekin programaren jarraipena egitea, Biktimei Laguntzeko Zerbitzuan sartu ondoren, eta programa foru- edo udal-mailako gizarte-zerbitzuek biktimei laguntzeko diseinatutako programekin nola artikulatzen den aztertzea.

4.4.- 2024. URTERAKO JARDUERA-PROPOSAMENA

- Zurekin programa birdimentsionatzea, Biktimei Laguntzeko Zerbitzuan integratu ondoren, programa horri tamaina berria emanez.

- Viogen Dos eta Eba sistemen arteko elkarreragingarritasuna, indarkeria matxistaren biktimak ahalik eta gehien babesteko.

- Emakumeen aurkako indarkeriaren arloan eskumena duten lehen auzialdiko eta instrukzioko bi epaitegitako barruti judizialak elkartzearen bideragarritasuna aztertzea.

4.5.- 2024. URTEAN EGINDAKOAREN DESKRIBAPENA

- Viogen Dos eta Eba sistemen arteko elkarreragingarritasuna, 2024ko azaroan izandako indarkeria matxistaren biktimak ahalik eta gehien babesteko.

- Emakumearen aurkako indarkeriaren arloko epaitegien bosgarren solairuko bulegoetara sarbidea izateko protokolo bat egitea, bertara sartzen diren eta baieztatutako biktimei atxikita dauden pertsonak identifikatzeko eta haientzako segurtasun-esparru bat ahalbidetzeko.

4.6.- 2025. URTERAKO JARDUERA-PROPOSAMENA

- Autonomia Erkidegoan sortu beharko diren Emakumeen aurkako Indarkeriaren Atalak aztertzea eta proposatzea – sexu-delituen instrukzioa bere gain hartzeak dakarren eskumen-gehikuntzatik abiatuta –barruti judizial batean, probintzia bereko edo probintzia mugakideetako barruti judizial batzuetan jurisdikzioa izanik–, Botere Judizialaren Lege Organikoaren 84.5 eta 89.3 artikuluetan jasotzen den bezala. Horretarako, beharrezkoa da Instrukzio Ataletako edo Atal Bakarretako eta Emakumeen aurkako Indarkeriaren Ataletako lan-kargak definitzea, lehenengoetatik bigarrenetara bidaltzen den lan-karga definitzeko eta Justizia Zerbitzu

Publikoaren Eraginkortasun Neurriei buruzko Lege Organikoa indarrean sartu eta bederatzi hilabeteko epean eskumen-banaketa egokia ahalbidetzeko (2025eko urriaren 5ean); izan ere, une horretan Emakumeen Aurkako Indarkeriaren Arloko egungo Epaitegiek sexu-indarkeriaren arloko eskumena beren gain hartuko dute (Justizia Zerbitzu Publikoaren Eraginkortasun Neurriei buruzko Lege Organikoaren laugarren xedapen iragankorra), hau da, Auzialdiko Auzitegietan emakumeen aurkako indarkeriaren arloko atalak sortu baino lehen, urte bereko abenduaren 31n izango baita (Justizia Zerbitzu Publikoaren Eraginkortasun Neurriei buruzko Lege Organikoaren hogeita hamazortzigarren 3 azken xedapena)

- Emakumeen aurkako indarkeriaren ataletako bulegoak egokitzea, atal horietako kideen kopuruaren eskakizunekin bat egiteko.

- Zurekin programa ezartzea biktimei laguntzeko zerbitzu espezifiko gisa.

- Genero-indarkeriaren biktimek salaketaren unean dituzten eskubideei buruzko informazio-gida egitea.

- Gobernu-salan eztabaidatzea lurralde historiko bakoitzeko emakumearen aurkako indarkeriaren batzordeetan erabaki daitezkeen proposamenak, gobernu-izaera badute edo beste erakunde publiko batzuekin lankidetza-proposamen bat osatzen badute.

5.- ERRESTAURAZIOA ETA BITARTEKARITZA BARNE HARTZEN DITUEN JUSTIZIA

5.1.- 2021EKO JARDUKETA-PROGRAMAREN PLANTEAMENDUA

Ukaezina da Gobernu Salak aurkarien ereduaren osagarri diren justizia-ereduen aldeko apustua egin duela, eredu horietan parte hartzen duten pertsonen entzute- eta arreta-premietatik abiatuta, babes juridikoko eskaeren oinarrian dauden gatazkak konpontzeko. Arlo honetan, honako hau da bidezkoa:

- 2020an onartutako justizia errestauratiboaren protokoloaren aplikazioa ebaluatzea.

- Familia-bitartekaritzaren bilakaeraren azterketa.

- Arlo zibilean bitartekaritza zabaltzea, erabakitasunez.

5.2. 2022. URTEAN EGINDAKO JARDUERAREN DESKRIBAPENA

- Berdintasun, Justizia eta Gizarte Politiketako Sailak 2022-2025erako onartutako estrategia errestauratiboa diseinatzen laguntzea.

- Prestakuntza-tailerrak egitea Barakaldon, Bilbon, Donostian eta Gasteizen.

5.3.- 2023. URTEAN EGINDAKO JARDUERAREN DESKRIBAPENA

- Gernikako, Bilboko, Gasteizko eta Donostiako barruti judizialetako epaileei, magistratuei, fiskalei, Justizia Administrazioko letraduei eta Justizia Administrazioko langileei zuzendutako prestakuntza-tailerrak egitea.

- Justizia errestauratiboari buruzko mintegi bat egitea prestakuntza-jarduera deszentralizatuaren barruan.

- Bilboko Zigor arloko 7 zk.ko Epaitegian zigor-arloko betearazpenean deribazio-proiektu pilotu bat hastea.

- Justizia Errestauratiboaren Foroan parte hartzea, Justizia Errestauratiboaren Estrategiaren barruan

5.4.- 2024. URTERAKO JARDUERA-PROPOSAMENA

- Prestakuntza-tailer osagarriak egitea Irungo eta Getxoko barruti judizialetako epaileentzat, magistratuentzat, fiskalentzat, Justizia Administrazioaren letraduentzat eta Justizia Administrazioko langileentzat.

- Justizia Errestauratiboaren Foroan parte hartzea, Justizia Errestauratiboaren Estrategiaren barruan.

- Arlo zibilean bitartekaritza ezartzea, Eraginkortasun Prozesaleko Neurriei buruzko Lege Organikoaren Proiektuan jasotako neurriekin bat etorriz.

5.5.- 2024. URTEAN EGINDAKO JARDUERAREN DESKRIBAPENA

- Justizia Errestauratiboaren Foroan parte hartzea, Justizia Errestauratiboaren Estrategiaren barruan. Haren baitan, honako dokumentu hauek onartu dira: estandarrak eta balioak; bideratzaileak eta justizia errestauratiboaren mapa Euskadin.

5.6.- 2025. URTERAKO JARDUERA-PROPOSAMENA

- Euskadiko barruti judizialetako epaile, magistratu, fiskal, Justizia Administrazioko letradu eta Justizia Administrazioko langileentzat prestakuntza-tailer osagarriak egitea, bideratze-prozesuan eta prozeduraz txertatzeko prozesuan rol prozesalak aztertzeko, Botere Judizialaren Kontseilu Nagusiak egindako gidan eta Justizia Zerbitzu Publikoaren eraginkortasun prozesalaren arloko Neurriei buruzko Lege Organikoak sartutako Prozedura Kriminalaren Legearen xedapen gehigarrian xedatutakoari jarraikiz.

- Arlo zibilean aplikatzekoa den guztian gatazkak konpontzeko bitartekaritza edo bestelako bitarteko egokiak ezartzea, Justizia Zerbitzu Publikoaren Eraginkortasun Prozesalaren arloko Neurriei buruzko Lege Organikoan jasotako neurriekin bat etorriz (2-19 artikuluak eta, bereziki, hirugarren xedapen gehigarria).

6.- HAUR ETA NERABEENTZAKO JUSTIZIA ABEGIKORRA

6.1. - 2021EKO JARDUN-PROGRAMAREN PLANTEAMENDUA

Haurrak eta Nerabeak Indarkeriaren aurrean Osorik Babesteko ekainaren 4ko 8/2021 Lege Organikoak erronka garrantzitsuak sartzen ditu sistema judizialarentzat, jurisdikzioaren eta gobernu-kudeaketaren arloan. Gobernuaren kudeaketari dagokionez, oso garrantzitsua da aipatutako Legearen honako aurreikuspen hauek edukiz betetzea:

i) Haurrentzako ingurune seguruak, tratu onekoak eta inklusiboak sortzeko behar diren protokoloak ezartzea (3 m, 12. 4 artikulua), bigarren mailako biktimizaziotik babestuz (4 e, 12. 3 artikulua);

ii) Sistema publikoen arteko lankidetza-mekanismoak sortzea, jardunbide egokiak sortzeko (6. artikulua) eta laguntza emateko (12 h artikulua).

Aurreikuspen horiek garatzeko, eta Euskadiko haur eta nerabeen sexu-abusu eta -esplotazio kasuetan jarduteko jarraibideei buruzko Arartekoaren 2/2021 Gomendio Orokorra kontuan hartuta, Gobernu Salaren Osoko Bilkurak, 2021eko maiatzaren 21eko saioan, jarraibide horiek onartu zituen jardunbide prozesal egokitzat, eta, Botere Judizialaren Lege Organikoaren 161. artikuluan ezarritako bidearen bitartez, Euskadin jurisdikzioa egikaritzen duten epaile eta magistratuen artean banatu zituen. Puntu honetara iritsita, helburua zeregin hori berariazko prestakuntza-ekintzekin osatzea da, prestakuntza-plan deszentralizatuaren barruan, sistema judiziala hezkuntza-, osasun- eta gizarte-zerbitzuen sistemekin lankidetzan aritzeko eta koordinatzeko tresnen berri izateko, batez ere. Halaber, beharrezkoa izango da Barnahus – haurren etxea – proiektuarekin lankidetzan aritzea. Proiektu hori Save the Children erakundeak

babesten du, eta sexu-abusuen biktima diren haurrei arreta emateko espazio lagunkoia sortu nahi du. Proiektu horretan, hainbat profesionalek arreta integrala eta diziplina anitzekoa emateaz gain, zigor-arloko prozesuan aurrez eratutako froga egiteko beharrezkoak diren baldintzak ere sortu nahi dira.

6.2.- 2022. URTEAN EGINDAKO JARDUERAREN DESKRIBAPENA

- Haurren proposamena egiteko jardunbide egokien gida bat onartzea, 8/2021 Lege Organikoan jasotako aurreikuspenen arabera.

- Barnahaus programaren Plan Pilotua egiten ari den diziplinarteko lantaldean lankidetzan aritzea. Aurreikuspenen arabera, 2023an ezarriko da Araban.

- 8/2021 Lege Organikoari buruzko prestakuntza-jarduera espezifiko bat egitea prestakuntza deszentralizatuaren barruan.

6.3. 2022. URTEAN EGINDAKO JARDUERAREN DESKRIBAPENA

- Talde Psikosozial Judizialak indartzea, aldez aurretik eratutako froga gauzatzeko eta epaile eta auzitegiek eskatutako irizpenak eta peritu-txostenak egiteko, adingabeak dituzten prozesuetan.

- Epaile eta magistratuen prestakuntza espezifikoa, prestakuntza-plan deszentralizatuaren barruan.

6.4.- 2024. URTERAKO JARDUERA-PROPOSAMENA

- Talde Psikosozial Judizialak indartzea, aldez aurretik eratutako froga gauzatzeko eta epaile eta auzitegiek eskatutako irizpenak eta peritu-txostenak egiteko, adingabeak dituzten prozesuetan.

- Epaile eta magistratuen prestakuntza espezifikoa, prestakuntza-plan deszentralizatuaren barruan.

- Barnahus programaren Plan Pilotua ezartzea Araban, talde teknikoak haur eta nerabeen gaineko sexu-indarkeriaren aurrean arreta integrala eta espezializatua emateko ereduaren jardun-jarraibideei buruzko lana amaitu ondoren.

6.5.- 2024. URTEAN EGINDAKO JARDUERAREN DESKRIBAPENA

- Talde Psikosozial Judizialak indartzea, aldez aurretik eratutako froga gauzatzeko eta epaile eta auzitegiek eskatutako irizpenak eta peritu-txostenak egiteko, adingabeak dituzten prozesuetan.

- Epaileen prestakuntza espezifikoa, prestakuntza-plan deszentralizatuaren barruan.

6.6.- 2025. URTERAKO JARDUERA-PROPOSAMENA

- Epaile eta magistratuen prestakuntza espezifikoa, prestakuntza-plan deszentralizatuaren barruan.

- Barnahus programa ezartzea Euskal Autonomia Erkidego osoan, sexu-erasoen biktima diren haur eta nerabeekin aldez aurretik eratutako froga lortzeko, haurrak eta nerabeak indarkeriaren aurrean osorik babesteko ekainaren 4ko 8/2021 Lege Organikoan eta haur eta nerabeei buruzko otsailaren 15eko 2/2024 Lege autonomikoan xedatutakoa aplikatuz.

- Haurren eta Nerabeen aurkako Indarkeriaren Atalak aztertzea eta proposatzea. Atal horiek barruti judizial batean, probintzia bereko edo probintzia mugakideetako barruti judizial batzuetan jurisdikzioa duen autonomia-erkidegoan sortu beharko dira, BJLOren 84.5 eta 89 bis artikuluetan ezarritakoaren arabera.

7.- HEZKUNTZA- ETA UNIBERTSITATE-SEKTOREAREKIN LOTZEN DEN JUSTIZIA

7.1.- 2021EKO JARDUN-PROGRAMAREN PLANTEAMENDUA

Puntu honetan hainbat helburu lortu nahi dira.

Lehenengoa, epaileentzako prestakuntza-programa deszentralizatua egiten laguntzea, Botere Judizialaren Kontseilu Nagusiak eta Berdintasun, Justizia eta Gizarte Politiketako Sailak sinatutako hitzarmenaren esparruan. Helburua da jurisdikzio-ordena bakoitzean interesgarriak diren gaiei buruz eta jurisdikzio-ordena guztiekin zerikusia duten gaiei buruz hausnartzeko aukera ematea.

Bigarrena, Botere Judizialaren Kontseilu Nagusiaren, Justizia Ministerioaren, Berdintasun, Justizia eta Gizarte Politiketako Sailaren eta Euskal Autonomia Erkidegoko eta Deustuko Unibertsitateen artean sinatutako hitzarmenen esparruan epaitegi eta auzitegietako kanpoko praktikekin jarraitzea eta hobetzea, legelariak prestatzen lagunduz, horietako asko etorkizunean Justizia Administrazioko epaileak, fiskalak eta letraduak izango baitira. Era berean, lankidetza-jarraibideak ezartzea interes orokorreko jardunaldietan.

Hirugarren helburua da "Justizian heztea" programa garatzen jarraitzea. Botere Judizialaren Kontseilu Nagusiaren Komunikazio Bulegoak sustatu du programa hori, eta, besteak beste, honako gai hauei buruzko oinarrizko ezagutza lortu nahi du: justizia-sistemaren funtzionamendua – judizioaren zein bitartekaritzaren bidez –, profesionalen (epaileak, fiskalak, Administrazioaren letraduak, prokuradoreak, gizarte-graduatuak, auzitegi-medikuak) eta herritarren (lekukoak, epaimahaiak) rol prozesalak, bai eta sozialki sentikorrak diren alderdien tratamendua ere, hala nola genero-indarkeria, familia barruko indarkeria, hezkuntza-jazarpena – jazarpen zibernetikoa bereziki aipatuta –, sare sozialen erabilerari lotutako intimitatearen aurkako delituak, sexu-delituak, kontsumo etilikoari edo substantzia toxikoei lotutako indarkeriazko delituak.

7.2.- 2022. URTEAN EGINDAKOAREN DESKRIBAPENA

- 2022rako Prestakuntza Deszentralizatua diseinatzen laguntzea. Horri esker, ikastaro hauek egin ahal izan dira: 8/2021 Lege Organikoak (haurrak eta nerabeak indarkeriaren aurrean osorik babestekoa) sartutako berrikuntza nagusiak. Zigor-arloa (2022ko 20 eta 21); Desgaitasuna duten pertsonentzako laguntza, gaitasun juridikoa egikaritu dezaten. 8/2021 Legea, ekainaren 2koa (2022ko urriaren 27 eta 28a); Zigor Zuzenbideari buruzko XVII. Jardunaldiak, Jose Maria Lidonen omenez (2022ko azaroaren 10 eta 11).

Praktika Judizialarekin jarraitzea Euskal Herriko Unibertsitatearekin eta Deustuko Unibertsitatearekin, Zuzenbideko eta Kriminologiako Gradua egiten ari direnentzat.

- Justizia, Berdintasun eta Gizarte Politiketako Sailarekin akordioa egitea, 2023an Justizian Hezteko Programa garatzeko.

7.3.- 2023. URTEAN EGINDAKOAREN DESKRIBAPENA

- 2023rako prestakuntza deszentralizatua diseinatzen laguntzea, jurisdikzio-ordena guztietan berariazko prestakuntza-jarduera bat ahalbidetzeko.

- Lankidetza hitzarmena sinatzea Berdintasun, Justizia eta Gizarte Politiketako Sailarekin, Justizian Hezteko programa ezartzeko.

- 2022-2023 ikasturteari dagokion Justizian Hezteko programa egitea.

- 2023-2024 ikasturteari dagokion Justizian Hezteko programa egitea eta betetzen hastea.

- Lankidetza-hitzarmena sinatzea UPV/EHUrekin, Zuzenbide eta Kriminologia Graduko Practicuma egiteko, interes orokorreko jardunaldiak egiteko eta interes judizialeko gaiei buruzko ikerketaren arloan lankidetzan aritzeko.

- Bi jardunaldi egitea: bata, sexu-delituei buruzkoa, araudi berriaren arabera, eta bestea, heriotzagatiko eta beste egoera traumatiko batzuengatiko doluari laguntzeari buruzkoa.

- Zuzenbideko eta Kriminologiako Graduaren Practicumaren 2023-2024 ikasturterako programa egitea eta onartzea.

7.4.- 2024. URTERAKO JARDUKETA-PROPOSAMENA

- 2024ko Karrera Judizialeko prestakuntza-programa deszentralizatua egiten laguntzea.

- Botere Judizialaren Kontseilu Nagusiaren, Justizia, Berdintasun eta Gizarte Politiketako Sailaren, Deustuko Unibertsitatearen eta, hala badagokio, Arartekoaren arteko berariazko hitzarmen baten bidez Jose Maria Lidon Ikastaroa antolatzea, hura ezarrita diseinatutako helburuak bete ahal izateko.

- Osasun mentalari buruzko berariazko prestakuntza-jarduera bat egitea Arrasateko Aita Menni zentroarekin.

- 2023-2024 ikasturteari dagokion Justizian Hezteko programarekin jarraitzea eta 2024-2025 ikasturteari dagokiona prestatzea.

- UPV/EHUko Zuzenbideko eta Kriminologiako Graduan 2023-2024 ikasturteari dagokion Practicuma egitea, eta 2024-2025 ikasturteari dagokiona prestatzea.

- Deustuko Unibertsitatearekin lankidetza-hitzarmen bat sinatzea, Zuzenbideko Graduen Practicuma egiteko, interes orokorreko jardunaldiak egiteko eta interes judizialeko gaiei buruzko ikerketaren arloko koordinaziorako.

7.5.- 2024. URTEAN EGINDAKOAREN DESKRIBAPENA

- 2024. urteari dagokion Karrera Judizialeko prestakuntza-programa deszentralizatua egiten laguntzea.

- Botere Judizialaren Kontseilu Nagusiaren eta Eusko Jaurlaritzako Justizia eta Gizarte Politiketako Sailaren (egungo Justizia eta Giza Eskubideen Saila) arteko Jose Maria Lidon Foroa eratzen duen hitzarmena burutzea. Hitzarmen horri esker, lau urteko programazioa egin daiteke Jose Maria Lidonen oroimenez prestakuntza-jarduerak egiteko. Horren babesean, "Pribatutasuna eta sare sozialak adingabeengan" jarduera egin zen 2024ko azaroaren 7an eta 8an.

- "Justizia terapeutikoa eta osasun mentala" prestakuntza-jarduera egitea Arrasateko Aita Menni zentroan, 2024ko ekainaren 6an.

- Justizian Hezteko programa egitea, 2023-2024 ikasturteari dagokiona, eta 2024-2025 ikasturteari dagokiona hastea.

- UPV/EHUko Zuzenbideko eta Kriminologiako Graduan 2023-2024 ikasturteari dagokion Practicuma egitea, eta 2024-2025 ikasturteari dagokiona prestatzea.

- Transexualitateari buruzko legeari buruzko jardunaldia egitea.

7.6.- 2025. URTERAKO JARDUKETA-PROPOSAMENA

- 2025eko Karrera Judizialeko prestakuntza-programa deszentralizatua egiten laguntzea.

- Urte anitzeko hitzarmen bat izenpetzeko proposamena, karrera judizialaren prestakuntza deszentralizaturako, urteko programak azkar kudeatu ahal izateko, eta hori erkidego mugakideetako epaileei, ordezko epaileei eta beste operadore juridiko batzuei zabaltzeko.

- Ordezko epaileentzako prestakuntza espezifikoa, hasierakoa zein jarraitua, Gobernu Salaren Osoko Bilkurak 2023ko urriaren 27an hartutako erabakian (hasierako prestakuntzari dagokionez), Justizia Zerbitzu Publikoaren eraginkortasunaren arloko neurriei buruzko 1/2025 Lege Organikoaren seigarren xedapen gehigarrian eta lehen esandako Osoko Bilkuraren akordioan (etengabeko prestakuntzari dagokionez) xedatutakoaren ildotik.

- Deustuko Unibertsitatearekin lankidetza-hitzarmen bat sinatzea, Zuzenbideko Graduen Practicuma egiteko, interes orokorreko jardunaldiak egiteko eta interes judizialeko gaiei buruzko ikerketaren arloan koordinatzeko.

- Justizian Hezteko programa egitea, 2024-2025 ikasturteari dagokiona, eta 2025-2026 ikasturteari dagokiona hastea.

- UPV/EHUko Zuzenbideko eta Kriminologiako Graduan 2024-2025 ikasturteari dagokion Practicuma egitea, eta 2025-2026 ikasturteari dagokiona prestatzea.

8.- LAN ARRISKUEN PREBENTZIORAKO ZERBITZU PUBLIKOA EMATEN DUEN JUSTIZIA

8.1.- 2021EKO JARDUKETA-PROGRAMAN EGINDAKO PLANTEAMENDUA

Gobernu Salaren zereginetako bat da bere eskumenen esparruan laguntzea jarduera jurisdikzionala lan-osasunaren eskakizunekin bateragarria izan dadin, laneko arriskuen aurreko babesa eraginkor eginez (2/2011 Erregelamenduaren 317.1 artikulua eta LAPLren 14.1 artikulua).

8.2- 2022. URTEAN EGINDAKOAREN DESKRIBAPENA

- COVID-19aren hedapen arriskuari eusteko aurreikusitako neurriak hartzea.

8.3- 2023. URTEAN EGINDAKOAREN DESKRIBAPENA

- Egoitza judizial jasangarrien plana diseinatzen laguntzea, eraginkortasun energetikoa eta beharrizan funtzionalak asetzeaz gain, arreta berezia jartzeko laneko arriskuen prebentzioaren arloko eskakizunak betetzeari.

8.4.- 2024. URTERAKO JARDUERA-PROPOSAMENA

- Beharrezko gobernu-neurriak hartzeko jarduera-protokolo bat egitea, Botere Judizialaren Kontseilu Nagusiak osasun-arrazoiengatik lanpostu jurisdikzional bat egokitzea erabakitzen duenean.

- Arrisku psikosozialetatik lortzen den informaziotik abiatuz, prozedura judizial digitala ezartzearen ondoriozko arriskuen aurrean berariazko babes-neurriak eskatzea.

- Laneko arriskuen prebentzioaren arloko koordinazioa sustatzea Botere Judizialaren Kontseilu Nagusiaren eta Berdintasun, Justizia eta Gizarte Politiketako Sailaren artean, LAPLren 24. artikuluan aurreikusitakoaren babesean. Helburua izango litzateke, modu bateratuan lan-arriskuen arloan berariazko neurri prebentiboak ezartzea, bai eta plano erreaktiboan batera jarduteko prozesua artikulatzea ere.

8.5- 2024. URTEAN EGINDAKOAREN DESKRIBAPENA

- Dekanoen taldean laneko arriskuen prebentzioaren arloko koordinazio-proposamen bat aztertzea, Gobernu Salaren Osoko Bilkuran eztabaidatzeko eta, ondoren, Botere Judizialaren Kontseilu Nagusira bidaltzeko.

8.6.- 2025. URTERAKO JARDUERA-PROPOSAMENA

- Beharrezko gobernu-neurriak hartzeko jarduera-protokolo bat egitea, Botere Judizialaren Kontseilu Nagusiak osasun-arrazoiengatik lanpostu jurisdikzional bat egokitzea erabakitzen duenean.

- Arrisku psikosozialetatik lortzen den informaziotik abiatuz, prozedura judizial digitala ezartzearen ondoriozko arriskuen aurrean berariazko babes-neurriak eskatzea.

- Laneko arriskuen prebentzioaren arloko koordinazioa sustatzea Botere Judizialaren Kontseilu Nagusiaren eta Berdintasun, Justizia eta Gizarte Politiketako Sailaren artean, LAPLren 24. artikuluan aurreikusitakoaren babesean. Helburua izango litzateke, modu bateratuan lan-arriskuen arloan berariazko neurri prebentiboak ezartzea, bai eta plano erreaktiboan batera jarduteko prozesua artikulatzea ere.

- Karrera Judizialeko kideei (bereziki Guardiako Zerbitzuetan daudenei) jakinaraztea Larrialdietako Sare Judiziala dagoela, eta aipatu sarea Sara Carrion eta Eva Cerron magistratuek osatzen dutela. Sare horren eginkizuna da laguntza teknikoa ematea hala eskatzen duten gobernu- eta epaitegi-organoei, bereziki larrialdi eta hondamendi egoeretan esku hartu behar duen guardiako jarduneko epaileari.

- Larrialdiak eta Hondamendiak Kudeatzeko Adituen Sare Judizialeko magistratuak Euskal Autonomia Erkidegoko Segurtasun Publikoaren eta Larrialdien egituran integratzeko aukera ematea. Sare judizialaren helburuetako bat da jarduketa judiziala administrazio-agintaritza eskudunei dagokienarekin behar bezala koordinatzen dela bermatzea, hala dagokionean, aktibatzen den Babes Zibileko Planaren antolaketa-egituran integratuz.

9.- GIZARTE ELEBIDUN BATEAN EMATEN DEN JUSTIZIA

9.1.- 2021EKO JARDUKETA-PROGRAMAN EGINDAKO PLANTEAMENDUA

Ordenamendu juridikoak herritarren hizkuntza-eskubideak aitortzen ditu eta horiek betetzen direla bermatzeko betebeharra ezartzen dio Administrazioari - Espainiako Konstituzioaren 3.2 artikulua, Botere Judizialaren Lege Organikoaren 231.3 artikulua, Euskal Herriko Autonomia Estatutuaren 6. artikulua, Azaroaren 24ko 10/1982 Legea, euskararen erabilera normalizatzeko oinarrizkoa eta 1992ko urriaren 2ko Eskualdeetako edo Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Gutunaren 9. artikulua (Espainiak berresteko tresna 2001eko irailaren 15eko BOEn argitaratu zen)-. Plano horretan egiturazkoa izan behar da, Euskal Autonomia Erkidegoko Justizia Administrazioko Hizkuntza Normalizatzeko 2011-2020 Plan Orokorraren helburu eta ildo estrategikoetan definitu zen bezala (ekainaren 29ko 174/2010

Dekretuan jasotakoak, 2010eko uztailaren 12ko EHAA), 2021. urtearen ondorengo urteetarako diseinatu beharreko Planean gauzatu beharreko helburuak eta estrategiak diseinatzea, aurreko Plana ebaluatu ondoren. 2021ean egindako ebaluazioaren ondoren, Justizia Administrazioan euskararen erabilera normalizatzeko 2023-2032 aldirako Plan Orokorra egin du Berdintasun, Justizia eta Gizarte Politiketako Sailak, funtzionarioen hizkuntza-eskakizuna mugatzeko helburu progresiboak lortzeko, epaileak hizkuntza-arloan prestatzeko pizgarriak emateko, komunikazio elebidunak areagotzeko, dokumentu elebidunak estandarizatzeko, epaiketetan euskarazko ahozkotasuna hobetzeko, itzulpena hobetzeko eta komunikazio digital elebiduna hobetzeko.

9.2- 2022. URTEAN EGINDAKOAREN DESKRIBAPENA

- Bultzada ematea, prestazio-administrazioak eskura jarritako giza baliabideen eta baliabide materialen arabera, Euskal Autonomia Erkidegoan, Justizia Auzitegi Nagusiko Lehendakaritzaren, Gobernu Salaren eta Gobernu Idazkaritzaren komunikazioak gaztelaniaz eta euskaraz egin daitezen.

- Euskal Autonomia Erkidegoan Justizia Auzitegi Nagusi honek antolatzen, babesten, laguntzen edo parte hartzen duen ekitaldi eta ekimenak gaztelaniaz eta euskaraz jakitera emateko konpromisoa.

- Justizia Auzitegi Nagusi honek antolatutako ekitaldiak pixkanaka gaztelaniaz eta euskaraz egin daitezen bultzatzea.

- Euskara-gaztelania eta gaztelania-euskara “itzultzaile neuronal juridikoa" planari laguntza ematea, Justizia Administrazioko eta Justizia Administrazioaren erakunde laguntzaileetako langileen eskura dagoen espediente judizial digitaleko tresna gisa.

- Justizia Administrazioan euskararen erabilera normalizatzeko 2021-2025 aldirako plana eta 2015-2020 urteetarako normalizazio-planaren ebaluazio-txostena eskatzea Berdintasun, Justizia eta Gizarte Politika Sailari.

- Avantius sistema elebitasunera egokitzea, herritarrek eta profesionalek Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetan sartu eta komunikatu ahal izan dezaten Justizia Administrazioarekin.

9.3- 2023. URTEAN EGINDAKOAREN DESKRIBAPENA

- 2021-2025 Plangintza aldirako Justizia Administrazioan Euskararen Erabilera Normalizatzeko Plana eta 2015-2020 aldirako Euskararen Erabilera Normalizatzeko Planaren ebaluazio-txostena jasotzea.

- Gai hori Erakunde arteko Batzorde Mistoaren aldizkako bileretan sartzea, egoeraren jarraipen bateratua egiteko.

- Edozein organo judizialen komunikazio publikoak, iragarkiak, abisuak, oharrak eta kartelak, Euskal Autonomia Erkidegoko justizia-jauregi guztietan, gaztelaniaz eta euskaraz idatz daitezen sustatzea, prestazio-administrazioaren eskura jarritako baliabide material eta pertsonalen arabera.

- Justizia Administrazioari esleitutako baliabide material eta pertsonalen arabera, Batzordearen eta Osoko Bilkuraren gai-zerrendako puntuak bi hizkuntza ofizialetan idaztea, bai eta bertan hartzen diren erabakiak ere.

- Erabakia, Euskarako Mahaikideak epaiketak euskaraz egiteko proiektu pilotu bat prestatzekoa, legeak ezarritako borondatezkotasun eta epaile arruntaren printzipioen arabera.

9.4.- 2024. URTERAKO JARDUERA-PROPOSAMENA

- Epaiketetan eta agerraldi judizialetan euskararen erabilera sustatzeko epaiketen euskarazko proiektu pilotua onartzea eta gauzatzea.

- Komunikazio-estrategia elebiduna finkatzea AVANTIUS kudeaketa prozesaleko sisteman, bai eta herritarrek egoitza judizial elektronikoaren bidez Justizia Administrazioarekin dituzten komunikazioetan ere.

- Erakundeen arteko lankidetza-mekanismoen bidez, Autonomia Erkidego honetako justizia-jauregi guztietako leku estrategikoetan herritarren hizkuntza-eskubideak azaltzen dituzten kartelak jar daitezen sustatzea, Estatuko eta autonomia-erkidegoko indarreko legeetan aurreikusitakoaren arabera.

9.5- 2024. URTEAN EGINDAKOAREN DESKRIBAPENA

- Epaiketetan eta agerraldi judizialetan euskararen erabilera sustatzeko euskarazko epaiketen proiektu pilotuaren bigarren fasea onartzea. 2024ko urriaren 25eko Osoko Bilkuran egin zen.

- Komunikazio-estrategia elebiduna finkatzea AVANTIUS kudeaketa prozesaleko sisteman, bai eta herritarrek egoitza judizial elektronikoaren bidez Justizia Administrazioarekin dituzten komunikazioetan ere.

9.6.- 2025. URTERAKO JARDUERA-PROPOSAMENA

- Epaiketen euskarazko proiektu pilotuaren bigarren fasea gauzatzea, proiektuan inplikatutako bederatzi organo judizialetan egindako proiektu bakoitzaren edukia mugatuz.

- Euskarazko epaiketen proiektu pilotuen publizitatea, honako hauei zabalduz: tartean diren erakundeak eta administrazioak, elkargo profesionalak, fiskaltza, Estatuaren abokatutza, sindikatuak, Gizarte Segurantzaren Diruzaintza Nagusia, Eusko Jaurlaritza, aldundiak, udalak, Euskal Herriko Unibertsitatea, Deustuko Unibertsitatea eta interesa erakuts dezaketen beste guztiak. Erakunde publiko, profesional eta asoziatibo horiei beren erakundeetan dauden proiektu pilotuak jakinarazteko eskatuko zaie.

- Epaiketak euskaraz egiteko prest dauden titularren organo judizialetan bereizgarriak jartzea.

- Epaiketak euskaraz egiteko prest daudela erakusten duten epaileen zerrenda eguneratzea, lekualdatzeagatik edo lehen destino gisa Autonomia Erkidegoan sartzen diren epaileei kontsulta eginez, urte bakoitzaren amaieran egingo den kontsultaz gain.

- Jardunbide egoki gisa ezartzea proiektu pilotuak osatzen dituzten organo judizialek, hartzen duten lehen ebazpenean –demanda onartzen duen dekretua edo antzeko beste bat, eta nork bere irizpidearen arabera, hainbat inguruabarren arabera, –edo auziaren zailtasun handiagoa edo txikiagoaren, alderdi-kopuruaren, hirugarrenek esku hartzeko aukeraren arabera-, alderdi guztiei jakinaraz diezaietela judizioa euskaraz egitea eskatzeko aukera, eta hamabost eguneko epea eman diezaietela, alderdiek egokitzat jotzen dituzten alegazioak egin ditzaten eta organoaren titularrak egokitzat jotzen duena erabaki dezan.

- **Proiektu pilotua alde batera utzita, beraz, oro har, prestazio-administrazioari helaraztea, Botere Judizialaren Lege Organikoaren 434 bis artikuluan xedatutakoaren arabera, itzulpen- eta interpretazio-zerbitzuak indartzeko beharra, bermatu ahal izateko, inolako kosturik gabe eta eraginkortasunez eta azkartasunez, defentsa-eskubidearen titularrei dagokienez, azaroaren 11ko 5/2024 Lege Organikoaren 11. artikuluan aitortutako eskubidea gauzatzea, eta, gainerako parte-hartzaileei dagokienez, BJLOren 231. artikuluan eta azaroaren 24ko 10/1982 Lege autonomikoaren 9. artikuluan xedatutakoa.**

- **Pertsonek Justizia Administrazioarekin dituzten hizkuntza-eskubideei buruzko gida egitea eta zabaltzea, gure ordenamendu juridikoan jasotako aurreikuspenen arabera.**

10.- BERDINTASUNA BILATUKO DUEN JUSTIZIA

10.1.- 2021EKO JARDUKETA-PROGRAMAN EGINDAKO PLANTEAMENDUA

Euskadiko Karrera Judizialeko II. Berdintasun Planaren aplikazioa sustatzeko Berdintasunerako ordezkariarekin koordinatutako jarduera baten bidez, Gobernu Salak honako hauek egin ditzake:

- II. Berdintasun Plana hedatzen laguntzea.

- Norberaren bizitza, familia eta lana uztartzeko hartzen diren neurriak berariaz argitara ematea.

- Familiaren zaintzarekin zerikusia duten baimenak ematerakoan irizpideak bateratzea. Horretarako, egokia da, ahal denean, Berdintasunerako ordezkariari aldez aurreko txostena eskatzea.

- Prestakuntza-plan deszentralizatuan zeharkako prestakuntza-jarduerak txertatzea berdintasunaren arloan, genero-estereotipoak gainditzea/hautematea, genero-ikuspegiarekin epaitzea.

- Bere eskumenen arabera, funtzio jurisdikzionala haurdunaldiaren edo edoskitze naturalaren behar espezifikoetara egokitzea. Horretarako, egokia da, ahal denean, Berdintasunerako ordezkariari aldez aurreko txostena eskatzea.

- Ordezko magistratuen eta epaileen ebaluazio-batzordeen osaeran parekotasuna bermatzea, bai eta gobernu-salaren ekitaldi publikoetan ere.

- Berdintasunerako ordezkariak egiten dituen sentsibilizazio-kanpainetan laguntzea, gobernu-karguetan emakumeen presentzia orekatua izan dadin.

- Berdintasuneko ordezkariari dekanotzetarako eta gobernu-saletarako hauteskundeetarako deialdia jakinaraztea, aipatutako karguetara emakumeak aurkez daitezen bultzatzeko.

10.2- 2022. URTEAN EGINDAKOAREN DESKRIBAPENA

- II. Berdintasun Plana zabaltzea.

- Berdintasun Ordezkaritzak parte hartzea lana eta familia bateragarri egiteko baimenei eta edoskitze-baimenei buruzko erabakiak hartzen.

- Genero-ikuspegidun epaiketari lotutako jarduera bat prestakuntza-plan deszentralizatuan txertatzea.

- Ordezko magistratuen eta ordezko epaileen Ebaluazio Batzordearen parekotasuna hobetzea, bai eta Gobernu Salaren ekitaldi publikoetan ere.

10.3- 2023. URTEAN EGINDAKOAREN DESKRIBAPENA

- Karrera Judizialaren Berdintasun Plana zabaltzea, 2023ko otsailaren 14an Madrilen deituta dagoen bilera egin ondoren. Bilera hori ez da aurreko urteetan egin pandemiaren ondorioz.

- Lurralde honetako epaileek eskatutako txostenekin jarraitzea, gurasoen erantzunkidetasuna eta arlo pertsonalean, familiarrean eta lanekoan kontziliazioa berdintasunez banatzeko lizentziak eta baimenak emateko.

- Prestakuntza deszentralizatuko jarduera monografikoa eta zeharkako edukiak proposatzea, honako arlo hauetan: berdintasuna, genero-estereotipoak hautematea eta gainditzea, genero-ikuspegiarekin epaitzea, familiaren erantzunkidetasuna eta pertsonen arteko gatazkak modu baketsuan konpontzea.

- Jurisdikziokoak ez diren jarduera judizial sexistengatik, diskriminatzaileengatik, desegokiengatik edo emakumeen eta gizonen arteko berdintasun-printzipioaren kontrakoengatik egindako kexak edo erreklamazioak jasotzea, baldin eta jarduera horiek zuzenean ukitutako pertsonek, haien senideek, legezko ordezkariek eta/edo haien defentsa edo ordezkaritza esleituta duten abokatu, prokuradore edo lan-harremanetako graduatuek aurkez baditzakete.

10.4.- 2024. URTERAKO JARDUERA-PROPOSAMENA

- Kontseiluak egindako izendapen diskrezionaleko karguetan, gobernu-karguetan edo izendapen diskrezionaleko beste postu batzuetan emakumeen presentzia orekatuaren defizitaren aurka borrokatzeko, sentsibilizazio-kanpainak egitea karrera judizialeko lankide emakumeen artean, kargu horietara aurkez daitezen bultzatzeko. Horretarako, behar-beharrezkoa izango da edozein hauteskunde-deialdi ireki dela jakinaraztea, funtzioak lantzeko behar besteko denborarekin.

- Berdintasunari buruzko diagnostikoa egitea lurraldeari atxikitako karrera judizialeko kideen artean. Aurretiko diagnostiko horretan oinarrituta, beharrezkoa balitz, neurri zuzentzaileak hartzeko mekanismoa edo protokoloa proposatzea.

10.5- 2024. URTEAN EGINDAKOAREN DESKRIBAPENA

- Gobernu-karguetarako edozein hauteskunde-deialdiren irekiera jakinaraztea, eginkizunak lantzeko behar besteko denborarekin.

- 2/2011 Erregelamenduaren 223. artikuluaren e), f), g) eta h) letretan deskribatutako familia-kontziliazioko arrazoiengatik lanaldia murrizteko kasuak kanpoko ordezkapen-irizpide gisa sartzea.

10.6.- 2025. URTERAKO JARDUERA-PROPOSAMENA

- **Botere Judizialaren Kontseilu Nagusiak gomendatutako ekintzak ezartzen jarraitzea, Karrera Judizialaren Berdintasun Planaren esparruan.**

- Kontseiluak egindako izendapen diskrezionaleko karguetan, gobernu-karguetan edo izendapen diskrezionaleko beste postu batzuetan emakumeen presentzia orekatuaren defizitaren aurka borrokatzeko, sentsibilizazio-kanpainak egitea karrera judizialeko lankide emakumeen artean, kargu horietara aurkez daitezen bultzatzeko. Horretarako, behar-beharrezkoa izango da edozein hauteskunde-deialdi ireki dela jakinaraztea, funtzioak lantzeko behar besteko denborarekin.

- Berdintasunari buruzko diagnostikoa egitea lurraldeari atxikitako karrera judizialeko kideen artean. Aurretiko diagnostiko horretan oinarrituta, beharrezkoa balitz, neurri zuzentzaileak hartzeko mekanismoa edo protokoloa proposatzea.

6.2.- AVANTIUS

Lehendakari jaunak osoko bilkurari jakinarazi dio Avantius jarraipen-batzordeak joan den urtarrilaren 15ean egin zuen bileraren edukia. Bilera horretan, estatistika-konfigurazioari, espedienteen artxiboari, Auzitegi Gorenerako errekurtsoak bidaltzeari, erkidego honetako abokatuen elkargoek doako justizia-modulua ezartzearen bilakaerari, ebazpen judizialak CENDOJra modu automatikoan bidaltzeari eta Avantius posta-zerbitzuarekin, EJTBrekin, AJEErekin, PNJrekin eta testualizazio-zerbitzuarekin integratzeari buruzko ekintza konprometituen egoera aztertu zen, bai eta Tracasa enpresak horri buruz bidalitako ohar teknikoa ere.

AJEEBTren azken bileraren akta aurkeztu zen. EJEren (Avantius 5.6) ikusgarritasunaren kudeaketa digitalari buruzko funtzionalitatearen egungo egoerari heldu zitzaion, eta horren erabilera-maila aztertzea erabaki zen epaitegi eta auzitegi guztietan.

Halaber, Batzordeak erabaki zuen Av.5.6 bertsioa 2025eko urtarrilaren 22an igaroko dela ekoizpenera eta dagokion webinarra urtarrilaren 17an.

Osoko Bilkurak erabaki du epaile, magistratu eta Justizia Administrazioaren letradu guztiei bidaltzea Tracasa enpresak bidalitako grabazioen testualizazioari buruzko 2025eko urtarrilaren 14ko ohar teknikoa.

ERABAKIAK JAKINARAZTEA.

Salak aho batez erabaki du bilera honetan hartutako erabakiak interesdun guztiei jakinaraztea.

Aztergai gehiagorik egon ez denez, bilera amaitutzat eman da, 11:00etan hasi eta 12:30ean amaitu baita, eta lehendakari jaunak sinatzen duen akta hau egin da. Fede ematen dut.